KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"

ФАКУЛТЕТ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

УТВЪРЖДАВА:

ДЕКАН:
(доц. д-р Тодор Тодоров)

П Р А В И Л А

на ФАКУЛТЕТА ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

за превенция и реакция при плагиатство и изпитни измами

ШУМЕН
2026

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Настоящите правила регламентират реда и мерките за превенция и реакция при плагиатство и изпитни измами от страна на студенти, докторанти, специализанти, преподаватели* и служители на ФХН.

(1) Плагиатство *– присвояване на текстове или идеи на друго лице, без да се отбележи неговото авторство.*

Отнася се за всяка писмена работа от формите на самостоятелна работа на студентите (реферат, курсова работа, курсов проект, проект на система от уроци и т.н.), предадена за оценяване, за дипломна работа/магистърска теза, дисертационен труд, монография, студия, статия и други научни публикации.

(2) Изпитна измама:

1. Преписване или опит за преписване по време на изпит и текущ контрол на знанията на студентите в процеса на обучението им.
2. Използване на непозволени средства (учебници, сборници и др., нерегламентирани помощни материали, преносими компютри, технически средства за комуникация и др.) по време на изпит и текущ контрол;
3. Фалшифициране или подмяна на изпитни резултати и продаване или използване на чужди писмени работи;

Чл. 2. Настоящите правила се основават на следните документи:

- Закон за висшето образование;
- Закон за развитието на академичния състав в Република България;
- Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България;
- Правилник за развитието на академичния състав в ШУ „Епископ Константин Преславски";
- Правилник за устройството и дейността на Шуменския университет "Епископ Константин Преславски";
- Етичен кодекс на работещите в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски";
- Правилник за устройството и дейността на етичната комисия на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски".

II. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ПЛАГИАТСТВОТО И ИЗПИТНИТЕ ИЗМАМИ

Чл. 3. Преподавателят създава условия за превенция на плагиатството като:

1) формулира или утвърждава теми за самостоятелна работа, дипломна работа/магистърска теза, които съдържат задължителни елементи, препятстващи плагиатството;

2) дава подробни инструкции на студентите за технологията на подготовка на писмената разработка, както и основни библиографски данни;

3) запознава студентите с правилата за използване и цитиране на научна литература;

4) изисква в края на писмената разработка да са посочени използваните литературни източници.

Чл. 4. Преподавателят заема активна позиция, извършва контрол и не допуска плагиатство от страна на студента при реализиране на формите на самостоятелна работа, при разработване на дипломната работа/магистърската теза.

Чл. 5. При констатиран случай на плагиатство в самостоятелните разработки на студента преподавателят по съответната учебна дисциплина прекратява процедурата по оценяването.

Чл. 6. Ако научният ръководител, преподавател от катедрата, където е дадена за обсъждане дипломната работа/магистърската теза или рецензентът на дипломната работа/магистърската теза констатират плагиатство, са длъжни да не допускат студента до защита.

Чл. 7. Научният ръководител, преподавателят или рецензентът, констатирал плагиатството, следва да представи доказателства за установеното преписване пред студента, ръководителя на катедрата и преподавателите от катедрата.

Чл. 8. При предаване на дипломната работа/магистърската теза студентът задължително попълва и подписва декларация (Приложение 1), че е автор на текста и че поема отговорност при откриване на плагиатство.

Чл. 9. При предаване на докторска дисертация кандидатът за доктор/доктор на науките задължително попълва и подписва декларация (Приложение 2), че е автор на текста и че поема отговорност при откриване на плагиатство. Използваната литература е цитирана коректно на всички места, на които са споменавани идеи от нея.

Чл. 10. При предаване на материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност кандидатът задължително попълва и подписва декларация (Приложение 3), че неговите научните трудове и учебните помагала, с които участва в процедурата за заемане на академичната длъжност са авторски разработки и по никакъв начин не накърняват чужди авторски права. Използваната литература е цитирана коректно на всички места, на които са споменавани идеи от нея.

Чл. 11. При съмнение за преписване и използване на непозволени средства по време на изпит или текущ контрол, преподавателят може да проведе допълнителен устен изпит за установяване на реалните знания на студента.

Чл. 12. При опит за преписване и доказано преписване по време на изпит или текущ контрол преподавателят прекратява изпитването на студента и явяването на същия се анулира.

Чл. 13. При всички форми за участие на студентите в научни форуми или като автори на научни публикации, преподавателите, които са ръководители на студентски проблемни групи, на отделни студенти и други или участват с тях в общи изяви следва да извършват контрол и да не допускат плагиатство.

Чл. 14. За разкриване и доказване на случаи на плагиатство или изпитна измама се допуска използването на съвременни информационни и комуникационни средства и специализиран софтуер.

Чл. 15. При забелязани случаи на плагиатство или изпитна измама студентите, докторантите, специализантите, преподавателите и служителите на факултета трябва да сигнализират писмено и неанонимно ръководителя на катедрата и/или ръководството на факултета, и/или Етичната комисия на Шуменския университет и имат правото да получат отговор на своя сигнал.

Чл. 16. При доказан случай на плагиатство или изпитна измама студентите, докторантите, специализантите, преподавателите и служителите, носят морална и дисциплинарна отговорност, съгласно Правилниците и разпоредбите на ШУ, Етичния кодекс на ШУ, ЗВО и Кодекса на труда.

III. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 17. Запознаването с настоящите Правила е задължение на:

a. преподавателя по съответната дисциплина – за студентите, които имат занятия при него;

b. научния ръководител – за студентите, които разработват дипломна работа/ магистърска теза или за докторантите;

c. ръководителя на катедра – за преподаватели или служители при първоначално встъпване в длъжност.

Чл. 18. За всички неуредени в настоящите Правила положения са в сила разпоредбите на действащите Правилници на ШУ, ЗВО, ЗРАСРБ и др.

Правилата на ФХН за превенция и реакция при плагиатство и изпитни измами са приети на ФС /Протокол № ФД-02-07/19.01.2018 г./

Правилата на ФХН за превенция и реакция при плагиатство и изпитни измами са актуализирани и приети на ФС /Протокол № ФД-02-06/20.02.2026 г./

*Преподавател се използва в общия смисъл на думата, като обединява трите категории длъжности: хабилитиран преподавател (доцент и професор), нехабилитиран преподавател (асистент и главен асистент) и преподавател.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА АВТОРСТВО

Долуподписаният/ата ....., дипломант в специалност ....., ОКС ....., фак. № ....., декларирам, че дипломната ми разработка не накърнява чужди авторски права. Използваната литература съм цитирал/а коректно на всички места, на които съм споменал/а идеи от нея.

Известно ми е, че за използване на чужди текстове без цитиране на техните автори нося отговорност съгласно Наказателния кодекс на Република България.

Дата: Декларатор: .....

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА АВТОРСТВО

Долуподписаният/ата ....., докторант по докторска програма ....., декларирам, че докторската ми дисертация на тема "....." е моя авторска разработка и по никакъв начин не накърнява чужди авторски права. Използваната литература съм цитирал/а коректно на всички места, на които съм споменал/а идеи от нея.

Известно ми е, че за използване на чужди текстове без цитиране на техните автори нося отговорност съгласно Наказателния кодекс на Република България.

Дата: Декларатор: .....

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА АВТОРСТВО

Долуподписаният/ата ....., преподавател в Катедрата по ....., декларирам, че научните трудове и учебните помагала, с които участвам в процедурата за заемане на академичната длъжност ....., са мои авторски разработки и по никакъв начин не накърняват чужди авторски права. Използваната литература съм цитирал/а коректно на всички места, на които съм споменал/а идеи от нея.

Известно ми е, че за използване на чужди текстове без цитиране на техните автори нося отговорност съгласно Наказателния кодекс на Република България.

Дата: Декларатор: .....